

Rabbi Gershon West Wed. May 3rd, 2017

Begin tonight at the Gemara on 2a. Learn the Gemara with Rashi until 2b, the 4th line from the top, mechdi. On Rashi dh umi, why does Rashi say that the question is only on Beis Hillel, why isn't it a question on Beis Shammai as well? See Tosfos dh uchlah that explains why the egg is not muktzah when the chicken is to be eaten. See Maharsha on tosfos that asks a strong question on this. See Maharsha's answer. This answer needs an explanation. Pnei Yehoshua on this tosfos explains the Maharsha (see first half of piece only).

Pnei Yehoshua on Tosfos dh uchlah that explains the Maharsha

בתוספות כר"ה אוכלא דאפרת וכו' ואי כעי שחיט לה ואכיל
כל מאי דבנוחה עכ"ל. משא"כ בעומדת לגדל לא
שייך לומר כן, וכתב מהרש"א דאף למאי דקאמר בסמוך וקס"ד
דמאן דשרי במוקצה בנוול אסור אפ"ה פשיטא ליה דביצה
אסורה ולא חשיב כאוכלא דאפרת אע"ג דאמה שרי דהא
מוקצה גרידא היא אפ"ה ביצתה חשיבא נולד כיון שנולדה
מדבר המוקצה, ודבריו צריכין ביאור מה טעם יש בזה, ונ"ל
שכן הטעם דמאן דלית ליה מוקצה היינו משום שאין אדם
מוקצה דעתיה משום דבר הראוי לו ואף שהתרנגולת עומדת
לגדל מ"מ אם שוחטה ביום טוב הוברר הדבר דמאתמול היה
דעתו לשוחטה וא"כ זה הטעם לא שייך לענין הביצה לשוויה
כאוכלא דאפרת כיון דסוף סוף לא נשחטה האם א"כ מאתמול
לא היה הביצה עומדת לאכילה במעי האם שהרי לא היה
ברעתו לשוחטה ולאכול מאי דבגורה וא"כ הו"ל נולד, ולפי"ז
נראה שאם שחט אח"כ התרנגולת חזר הביצה להתירה ואין זה
מהתימה דה"נ אמרינן לקמן גבי תאכל היא ואמה ומוקמינן לה
בתרנגולת שלקחה סתם נשחטה הובררה וכו' והיינו למאן דאית
ליה מוקצה וא"כ ה"נ מצינן למימר אף בעומדת לגדל למאן
דלית ליה מוקצה. כן נראה לי לפרש לשיטת מהרש"ל דאזיל
לטעמיה דפשיטא ליה דלמאן דבעי למימר דמאן דלית ליה
מוקצה ואסור בנוול בתרנגולת העומדת לגדל נמי לית ליה
מוקצה, אף למה שכתבו התוספות וד"ה ולמאן דמוקצה דבעלי
חיים חמיר מנולד היינו דווקא ביוני שובך ולא בתרנגולת ומה
שהכריחו לפרש כן ולא ניחא ליה לפרש דעומדת לגדל נמי
חמיר מנולד ובכלל בעלי חיים הוא וא"כ הו"ל אתי הכל כפשטיה
דהא דקאמר מעיקרא דלמא ב"ש לית ליה מוקצה אביצה לחוד
קאי אבל בתרנגולת פשיטא ליה דאסור דמוקצה דבעלי חיים
חמיר כיון שעומדת לגדל כגרוגרות וצמוקין דמי וחמיר מנול
ועל זה מסיק אף מאן דשרי במוקצה גרידא אסור בנוול וכו'...
בתרנגולת גופא ומהאי טעמא לא חשיב הביצה כאוכלא
דאפרת, אלא דאי אפשר לפרש כן דא"כ לא הו"ל מקשה מידי
לקמן וניפלוג בתרווייהו ומאי קושיא דלמא בתרנגולת גופא
ב"ש נמי מודה דאסור כדאשכחן דאסור ביוני שובך אלא על
כרחך דתרנגולת העומדת לגדל לא דמי כלל ליוני שובך ומש"ה
צריך לפרש כשיטת מהרש"א כדפרישית, ועיין מה שאכתוב
לקמן גבי וניפלוג בתרווייהו ודו"ק: